

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032807	IES do Milladoiro	Ames	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	2ª Lingua estranxeira - Portugués	1º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	18
4.2. Materiais e recursos didácticos	20
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	20
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	22
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	23
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	27
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	29
9. Outros apartados	30

1. Introducción

No undécimo curso de funcionamento do IES do Milladoiro mantemos a tendencia de crecente aumento de alumnado, cos seguintes problemas de espazos e recursos materiais e humanos. Este departamento está integrado por seis profesores e profesoras, que imparten Lingua galega e literatura, Portugués -materia consolidada como opción entre o alumnado- e Ámbito lingüístico e social. Nun grupo de 1º ESO, Lingua galega quedou asignada como afín a un profesor do departamento de Lingua castelá.

A presente programación didáctica ten como referencia o currículo que establece o Decreto 156/2022 do 15 de setembro do 22. Consecuentemente, as unidades didácticas que a desenvolven procuran deseñar situacións de aprendizaxe con valor competencial.

Cómpre destacar de inicio que esta programación, en todos os seus aspectos, pero particularmente no referente a contidos mínimos impartidos e esixidos, a temporalizacións e a alternativas de avaliación e cálculo de cualificacións, pode sufrir modificacións dependendo en cada caso das circunstancias xerais e mesmo particulares de cada momento e de cada alumno/a ou grupo de alumnado.

Como características e recursos relevantes para a nosa programación destacamos:

- Moi ampla diversidade social, cultural e lingüística do alumnado (ata 23 nacionalidades diferentes)
- Descenso moi pronunciado no uso do galego na xeración do noso alumnado
- Profesorado dinámico que participa en diversos proxectos e grupos de traballo.
- Equipo directivo colaborador e facilitador do desenvolvemento de proxectos e actividades.
- Plan Xeral de Atención á Diversidade realizado e aprobado.
- Equipo de Biblioteca e Equipo de Dinamización da Lingua Galega moi activos.

-ANPA activa e participativa

CONTEXTUALIZACIÓN: A OPTATIVA DE PORTUGUÉS NO CENTRO

No curso 2019-2020 comezamos co ensino do portugués no IES do Milladoiro. Formáronse daquela grupos de 1º ESO (1 grupo), 2º ESO (2 grupos), 3º ESO (1 grupo) e 1º Bach. (1 grupo). Os dous cursos seguintes foi aumentando o alumnado e agora temos aulas en todos os niveis, tendo máis de un grupo nos tres primeiros cursos da ESO.

Neste ano lectivo a organización dos grupos é a seguinte:

- 1º ESO: 3 grupos (64 alumnos/as)
- 2º ESO: 2 grupos (56 alumnos/as)
- 3º ESO: 2 grupos (37 alumnos/as)
- 4º ESO: 1 grupo (22 alumnos/as)
- 1º Bac: 1 grupo (8 alumnos/as)
- 2º Bac: 2 grupos (10 alumnos/as)

A competencia comunicativa de boa parte do alumnado que se anotou á materia é bastante alta de partida, tanto no aspecto lingüístico, sociolingüístico como pragmático, non tanto intercultural. No centro hai alumnado que naceu aquí e que comparte un ámbito sociolingüístico moi similar; algún outro descendente de familia portuguesa ou brasileira que ten esta como lingua materna, polo que ten competencias na comprensión e expresión oral moi altas pero baixas a nivel escrito. Por último está o alumnado non nacido en Galicia que, maioritariamente, procede de países hispanofalantes e que, na maioría dos casos, ten serias dificultades coa lingua galega, polo que o achegamento ao portugués é realmente o dunha lingua estranxeira.

Para os primeiros, o nivel alto na competencia lingüística débese á enorme proximidade entre galego e portugués, en case todos os apartados que entran dentro dela: ortográfica, gramatical, lexical, semántica e fonolóxica. Está claro que deben salvar diferenzas no ámbito fonolóxico e tamén gramatical e lexical, pero nada teñen que ver coas dificultades que poden presentar alumnos e alumnas que poden acceder ao portugués desde unha lingua non románica, ou mesmo sendo románica que sexa diferente do galego.

O alumnado galego, e con competencia suficiente en LGL, que escolle a materia de 2ª lingua estranxeira, portugués, case trae incorporados os coñecementos que se piden nun nivel elemental segundo o MCERL. É capaz de comprender expresións familiares e cotiás, así como enunciados moi simples desde o primeiro día e cunhas pequenas indicacións xa se presentan e comunican de modo simple.

COLABORACIÓNS

Como esta materia pertence ao departamento de LGL, establécese unha colaboración constante co profesorado que imparte esta materia, así como co EDLG e a biblioteca.

Solicitouse desde hai varios cursos profesorado de apoio, ben do Instituto Camões, ben do grupo de auxiliares de

conversa, pero comunicóusenos que non había dispoñibilidade. Quedamos á espera de que se nos ofrezca calquera tipo de colaboración este curso.

Estase tentando a colaboración para intercambio dixital con alumnado de portugués doutros centros de ensino e tamén con alumnado de centros de ensino de secundaria de Portugal. Se se consegue, a través de EduExchanges, e se non é así, a través de contactos particulares con profesorado luso.

Para finalizar queremos deixar constancia de que o alumnado do noso centro é de nivel socioeconómico e cultural moi diverso. Temos alumnado que estivo en Portugal nunha ou máis ocasións, mentres que outro nunca tivo a oportunidade de entrar en contacto co país luso. Hai alumnado que vén de Brasil pero tampouco estivo nunca en Portugal e normalmente ten unha situación socioeconómica baixa. Polo tanto tentaremos organizar saídas ao país veciño que sexan asequibles para toda a rapazada.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender o sentido xeral e información relevante e predicible en textos sinxelos e ben estruturados, en lingua estándar relativos a experiencias e a coñecementos propios da súa idade e do nivel escolar, e facendo uso de estratexias como a inferencia de significados, para responder a necesidades comunicativas concretas.	2-3	1-2	1	1	5			2
OBX2 - Producir textos de extensión media, sinxelos e cunha organización clara, usando estratexias tales como a planificación, a compensación ou a autorreparación, para expresar de forma adecuada e coherente mensaxes que respondan a propósitos comunicativos cotiáns.	1	1-2	1	2	5		1	3
OBX3 - Interactuar con outras persoas usando expresións sinxelas, recorrendo a estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais, para responder a necesidades inmediatas do seu interese en intercambios comunicativos respectuosos coas normas de cortesía.	5	1-2	1		3	3		
OBX4 - Mediar entre distintas linguas, usando estratexias e coñecementos sinxelos orientados a explicar conceptos simples, resumir ou simplificar mensaxes, para transmitir información de maneira eficaz, clara e responsable.	5	1-2-3	1		1-3			1
OBX5 - Recoñecer, ampliar e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas, reflexionando sobre o seu funcionamento e identificando as estratexias e coñecementos propios, para mellorar a resposta a necesidades comunicativas concretas en situacións coñecidas.		2	1	2	1-5			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX6 - Valorar criticamente e adecuarse á diversidade lingüística, cultural e artística a partir da lingua estranxeira, identificando e compartindo as semellanzas e as diferenzas entre linguas e culturas, para actuar de forma empática e respectuosa en situacións interculturais.	5	3			1-3	3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Eu sou... e vou à escola	Unidade inicial do curso onde o alumnado aprende sobre as informacións básicas persoais e mais a comunicar minimamente sobre o seu contorno máis próximo no que está a desenvolver a súa aprendizaxe, que é a escola. Vanse dar os seguintes contidos: O alfabeto e as vogais Apresentações, cumprimentos e despedidas Afirmación e negación Pronome persoal suxeito Verbo "ser" no presente Artigos e contrações Verbos regulares em presente Dias da semana e meses Interação básica diária no centro docente Expressões orais breves na sala de aula Léxico da escola Verbo "ter" no presente Verbos na 3ª pessoa do plural Expressão da quantidade: singular/plural Numerais cardinais (1-30) Relações temporais (antes, agora, depois) Interculturalidade1: São Martinho e Natal em Portugal Interculturalidade2: Sensibilização sobre a violência no namoro.	30	27	X		
2	A minha família e a minha casa	Unidade centrada nas realidades máis próximas do alumnado fóra da escola: o seu fogar e a súa familia. Traballaremos arredor das relacións familiares e das rutinas diarias. Comezaremos a facer descrições sinxelas dos seus espazos máis	30	23		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	A minha familia e a minha casa	próximos (vivenda). Máis polo miúdo vanse ver os seguintes aspectos: Léxico das relacións de parentesco e da casa Actividades básicas da vida diaria e as rotinas Verbo "estar" no presente As preposicións "de" e "em" Os posesivos As horas O sons "b" e "v" Pronuncia de algunhas sibilantes As cores básicas As comparacións Alguns verbos irregulares no presente Números ordinais (1º - 20º) Descrición do lugar onde se mora Interculturalidade: Carnaval e Páscoa em Portugal	30	23		X	
3	Vamos às compras: supermercados e lojas	Unidade dedicada ás compras en lugares habituais, para que o alumnado sexa capaz de desenvolverse en interaccións comerciais básicas. Nesta unidade vanse tratar os seguintes contidos: Vocabulario dos alimentos e as refeicións Números cardinais (40-200) O sons sibilantes 2 Verbos com ortografía irregular Preposicións para empregar com as datas Os demonstrativos Vocabulario do corpo humano, roupas e accesorios Ampliamos as cores e os números cardinais Descrición da roupa falando de cores e padrões Interaçao básica nas lojas Os interrogativos A expresión do futuro Alguns verbos irregulares no presente As vogais nasais Interculturalidade: 25 de abril, Día da Lingua Portuguesa, Día de Camões e as comunidades lusófonas.	40	20			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Eu sou... e vou à escola	27

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende o sentido global de textos orais e escritos breves e elementais, expresados en lingua estándar, sobre temas cotiáns próximos (presentación de persoas, temas básicos arredor da escola, da casa, da familia ou das interaccións comerciais).	PE	40
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Redacta textos curtos moi elementais sobre aspectos persoais e do ámbito escolar e comercial cunha presentación adecuada e minimamente intelixibles en portugués.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos e estratexias básicas para producir textos (planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) segundo o aprendido na clase.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Resolve a comprensión mínima dunha información esencial en diferentes soportes con axudas verbais e non verbais no día a día na aula.	TI	60
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende a información básica de textos orais e escritos sobre cuestións persoais, do ámbito escolar ou comercial, tendo posibilidade de ler e escoitar varias veces.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos curtos moi elementais e intelixibles, aínda que poida ter erros de pronuncia, a partir de modelos sinxelos sobre aspectos persoais e/ou do ámbito escolar.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Completar formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte tanto impreso como dixital.	Completa formularios e documentos moi elementais nos que se solicite de maneira evidente información persoal moi básica, en soporte impreso		
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Le de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia, un texto adecuado ao nivel e aos temas estudados e tendo como modelo unha gravación.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos.		
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	- Interactúa de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.		
CA1.11 - Comprender preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.	Comprende preguntas elementais e dar e comprender información sinxela relativas á información persoal moi básica (nome, idade, domicilio etc.), así como instrucións e peticións simples relativas ao ámbito escolar.		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando diferentes tipos de recursos e apoios.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Repara nas similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza de forma autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con diferentes apoios.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, reparando nos aspectos a mellorar e compartíndoos con outros participantes.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación. - Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas. - Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc. - Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos). - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados. - Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa. - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos. - Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.). - Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación. - Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).

Contidos

- Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.
- Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación e relación con persoas doutros países, e como medio para coñecer culturas e modos de vida diferentes.
- Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

UD	Título da UD	Duración
2	A minha familia e a minha casa	23

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende o sentido global de textos orais e escritos breves e elementais sobre temas cotiáns próximos á súa experiencia, expresados en lingua estándar.	PE	40
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende a información básica de textos orais e escritos sobre aspectos da familia, rutinas diarias e vivenda, tendo posibilidade de ler e escoitar varias veces.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	- Redacta textos curtos moi elementais sobre a súa familia, as súas rutinas diarias e describe minimamente a súa casa. Todo isto cunha presentación adecuada e intelixible en portugués.		
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos e estratexias básicas para producir textos (planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) segundo o aprendido na clase.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	- Resolve a comprensión mínima dunha información esencial en diferentes soportes con axudas verbais e non verbais no día a día na aula.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos curtos moi elementais e intelixibles, aínda que poida ter erros de pronuncia, a partir de modelos sinxelos sobre as súas rutinas diarias, a súa familia e o lugar onde viven (a súa casa).		
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Le de xeito intelixible, mesmo comentando algúns erros de pronuncia, un texto adecuado ao nivel e aos temas estudados e tendo como modelo unha gravación.		
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	TI	60
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.		
CA1.12 - Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.	Utiliza estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.		
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menús, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmítelles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando diferentes tipos de recursos e apoios segundo as necesidades de cada momento.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Repara nas similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza de forma autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con diferentes apoios.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoos explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, reparando nos aspectos a mellorar e compartíndoos con outros participantes.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Dá hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.		
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais,		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal e amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación. - Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas. - Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc. - Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos). - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados. - Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa. - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos. - Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.). - Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación.

Contidos

- Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).
- Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.
- Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación e relación con persoas doutros países, e como medio para coñecer culturas e modos de vida diferentes.
- Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.
- Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o propio.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

UD	Título da UD	Duración
3	Vamos às compras: supermercados e lojas	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer o sentido global moi evidente e as informacións específicas máis elementais de textos orais, escritos e multimodais breves e elementais sobre temas frecuentes e cotiáns de relevancia persoal e próximos á súa experiencia, expresados de forma facilmente comprensible, moi clara, sinxela e directa, e en lingua estándar.	Comprende o sentido global de textos orais e escritos breves e elementais sobre temas cotiáns próximos á súa experiencia, expresados en lingua estándar.	PE	40
CA1.3 - Comprender descrições, narracións, instrucións moi elementais formuladas a través de diversos soportes de xeito moi simple, sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas moi básicos previamente traballados, e, no caso da posibilidade de interacción oral, se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito cun ritmo moi pausado e articulando moi claramente.	Comprende a información básica de textos orais e escritos sobre alimentación e aspecto físico, así como de textos sobre aspectos prácticos da vida diaria (interaccións nas compras en supermercados, tendas de roupa, etc), tendo posibilidade de ler e escoitar varias veces.		
CA1.5 - Redactar textos curtos e moi elementais a partir de modelos moi sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.	Redacta textos curtos moi elementais sobre o aspecto físico, a vestimenta, e realización de compras moi básicas para a vida diaria (en supermercados, farmacias, tendas de roupa....)		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Aplicar de forma guiada coñecementos estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa.	Aplica coñecementos e estratexias básicas para producir textos (planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) segundo o aprendido na clase.		
CA1.12 - Utilizar estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados, compensando as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.	Utiliza estratexias de activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados		
CA1.2 - Usar de forma guiada estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes de textos moi elementais: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, recursos ás imaxes, títulos e outras informacións visuais moi evidentes, e uso dos coñecementos previos sobre a situación, que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e utilizando as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas do seu repertorio lingüístico.	Resolve a comprensión mínima dunha información esencial en diferentes soportes con axudas verbais e non verbais no día a día na aula.		
CA1.4 - Producir oralmente textos curtos moi elementais a partir de modelos sinxelos e moi básicos, sobre temas moi cotiáns prestando atención á articulación, ao ritmo, á acentuación e á entoación para facer o texto intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia.	Produce oralmente textos curtos moi elementais e intelixibles, aínda que poida ter erros de pronuncia, a partir de modelos sinxelos que mostran que sabe interactuar en supermercados ou outras tendas, ou que saben facer unha descrición sobre o aspecto físico e vestimenta das persoas.		
CA1.8 - Pronunciar de xeito intelixible, mesmo cometendo algúns erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	Le de xeito intelixible, mesmo comentando algúns erros de pronuncia, un texto adecuado ao nivel e aos temas estudados e tendo como modelo unha gravación.	TI	60
CA1.9 - Participar en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.	Participa en situacións interactivas moi breves e simples, cara a cara, establecendo contacto social elemental, intercambiando información moi básica, manifestando os seus gustos, facendo invitacións elementais e ofrecementos, e pedindo e dando indicacións suficientes para ir a un lugar.		
CA1.10 - Interactuar de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.	Interactúa de xeito simple pero suficiente, pedindo que se lle repitan os puntos clave, se o necesita; e sen que as súas posibles vacilacións e reformulación de expresións ou estruturas impidan a comunicación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.13 - Amosar unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender, considerando o erro como fonte de aprendizaxe.	Amosa unha actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.		
CA2.1 - Transmitirlles a terceiras persoas información moi simple e previsible, de interese inmediato, de palabras e de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menús, prezos, horarios etc., mostrando respecto e empatía polas persoas interlocutoras e polas linguas empregadas.	Transmítelles a terceiras persoas información moi simple e previsible de textos moi curtos e moi simples como sinais, paneis de información, palabras de menús, prezos, horarios etc		
CA2.2 - Aplicar de forma guiada estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando recursos e apoios físicos ou dixitais en función das necesidades de cada momento.	Aplica estratexias elementais que axuden a crear pontes e faciliten a comunicación, usando diferentes tipos de recursos e apoios.		
CA2.3 - Comparar e contrastar as similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.	Repara nas similitudes e diferenzas entre distintas linguas do seu repertorio lingüístico.		
CA2.4 - Utilizar e diferenciar de forma progresivamente autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, co apoio doutros participantes e de soportes analóxicos e dixitais, valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Utiliza de forma autónoma os coñecementos e estratexias que forman o seu repertorio lingüístico, para mellorar a súa capacidade de comunicar e de aprender a lingua estranxeira, con diferentes apoios.		
CA2.5 - Identificar os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, recoñecendo e valorando estratexias de logro propias e alleas; reproducindo aqueles aspectos que axudan a mellorar, facéndoo explícitos e compartíndoos con outros participantes.	Identifica os progresos e dificultades da súa aprendizaxe da lingua estranxeira, realizando de forma guiada actividades de autoavaliación e coavaliación, reparando nos aspectos a mellorar e compartíndoos con outros participantes.		
CA2.6 - Explicar o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.	Explica o proceso de produción de textos e de hipóteses de significados, tomando en consideración o coñecemento do mundo e os coñecementos e as experiencias noutras linguas.		
CA3.1 - Recoñecer estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais, e utilizar, de forma guiada, estratexias para explicar e comprender a diversidade lingüística, cultural e artística.	Recoñece estereotipos, rexeitando aqueles que supoñen discriminación e prexuízos lingüísticos e culturais		
CA3.2 - Aceptar e respectar a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala a lingua estranxeira como fonte de enriquecemento persoal, amosando interese por comprender elementos culturais, como formas de vida, hábitos, horarios etc., e lingüísticos.	Acepta e respecta a diversidade lingüística, cultural e artística propia de países onde se fala o portugués e e amosa interese por comprender elementos culturais e lingüísticos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Participar en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		
CA3.4 - Utilizar adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosar respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.	Utiliza adecuadamente as convencións orais e escritas máis básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo oral e escrito (saúdos, despedidas, fórmulas moi básicas de tratamento etc.), e amosa respecto polas diferenzas culturais que poidan existir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Curiosidade e interese por coñecer outras linguas e culturas. Actitude reflexiva ante o erro como parte integrante do proceso de aprendizaxe. - Uso das estratexias básicas para a comprensión e a produción de textos orais, escritos e multimodais moi breves, elementais e contextualizados. - Utilización dos coñecementos, destrezas e actitudes que permiten levar a cabo actividades de mediación en situacións moi elementais da vida cotiá (identificar unha persoa, transmitir unha listaxe de ítems do léxico aprendido). - Funcións comunicativas elementais adecuadas ao ámbito e ao contexto comunicativo: saúdos básicos habituais, despedidas e presentacións; identificar características moi elementais de persoas, obxectos e lugares; preguntar e dar respostas concretas sobre cuestións moi básicas cotiás; expresar a cantidade, situar no espazo e secuenciar o presente (horarios e momentos do día). - Uso de modelos contextuais elementais na comprensión e produción de textos orais, escritos e multimodais, breves e moi sinxelos (felicitacións, notas, listaxes ou avisos). - Utilización de unidades lingüísticas elementais e significados asociados a elas tales como expresión da entidade (persoas e obxectos) e as súas propiedades (existencia, inexistencia), cantidade e número, e formas elementais de afirmación, exclamación, negación e interrogación. - Utilización de léxico elemental e de interese para o alumnado relativo a relacións interpersoais elementais e próximas, vivenda e fogar, lugares e contornas próximas. - Utilización e recoñecemento de patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: sons e fonemas vocálicos, sons e fonemas consonánticos, identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización e recoñecemento de patróns gráficos e convencións ortográficas elementais: uso das normas elementais de ortografía da palabra, uso adecuado da ortografía da oración (coma, punto e coma), identificación e expresión de intencións comunicativas básicas asociadas a eses patróns. - Utilización de convencións e estratexias conversacionais moi elementais, en formato síncrono ou asíncrono, para iniciar e terminar a comunicación, tomar a palabra etc. - Uso de recursos para a aprendizaxe e estratexias de uso común de procura guiada e selección de información como dicionarios, recursos dixitais (tradutores, conxugadores...) e informáticos (correctores ortográficos). - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados. - Utilización de ferramentas analóxicas e dixitais básicas de uso común para a comprensión, produción e coprodución oral, escrita e multimodal; e plataformas virtuais de interacción e colaboración educativa. - Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos elementais de locucións básicas, para elaborar os propios textos.

Contidos

- Comparación das linguas e variedades que conforman o repertorio lingüístico persoal para recoñecer estratexias elementais (identificar, organizar, reter, recuperar e utilizar unidades lingüísticas léxico, morfosintaxe, patróns sonoros etc.).
- Uso de estratexias e ferramentas de uso elemental, analóxicas e dixitais, para a autoavaliación e a coavaliación.
- Manexo de expresións e léxico específico de uso común para referirse aos usos da lingua e comprendelos, e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).
- Comparación entre linguas a partir de elementos da lingua estranxeira e outras linguas, para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.
- Consideración da lingua estranxeira como medio de comunicación e relación con persoas doutros países, e como medio para coñecer culturas e modos de vida diferentes.
- Interese na participación en intercambios comunicativos planificados, a través de diferentes medios, con estudantes da lingua estranxeira.
- Interese por coñecer aspectos socioculturais e sociolingüísticos elementais relativos aos costumes, á vida cotiá (comida, hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas) e ás relacións interpersoais básicas en países onde se fala a lingua estranxeira.
- Utilización de estratexias básicas de uso común para entender e apreciar a diversidade lingüística, cultural e artística, atendendo a valores ecosociais e democráticos.
- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o propio.
- Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.
- Sensibilidade ante usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.

4.1. Concrecións metodolóxicas

O achegamento a unha segunda lingua estranxeira como é o portugués para o alumnado galego require unhas concrecións metodolóxicas moi específicas e que se deben ir adaptando a cada grupo-aula. Esta materia, aínda que é a primeira vez que a cursan, e tendo en conta as características do alumnado que se explicaron arriba, presenta unha dificultade moito menor -para unha boa parte do alumnado- do que pode presentar outra lingua estranxeira. O portugués é unha lingua que comparte a maioría das estruturas sintácticas, o sistema gramatical e un campo lexical enorme co galego. Hai pequenas diferenzas nestes campos e algo máis grandes no ámbito fonético, que cómpre superar.

Aplicarase o principio básico para o organización e tratamento de contidos baseado en que o que se aprende depende fundamentalmente do xa aprendido (coñecementos previos), e ademais quen aprende constrúe o significado do aprendido a partir da propia experiencia. Empregaremos moito a indución para que exploren analoxías, semellanzas e diferenzas co galego pero tamén con outras linguas románicas próximas.

Nas diferentes unidades didácticas intégranse contidos dos diferentes bloques e polo tanto, en cada unha delas vanse aplicar diferentes metodoloxías e, aínda que terán máis peso -como dixemos- as máis indagatorias e dedutivas para que o alumnado acade coñecementos, xunto con aquelas máis activas e participativas en actividades de produción tanto oral como escrita, tamén poderá haber exposicións e explicacións máis tradicionais e necesarias para facer comprender determinados contidos.

O profesorado vai buscar sempre actuar como guía e mediador para facilitar a construción da aprendizaxe das competencias comunicativas e sempre se tenderá a

- Fomentar a participación e reflexión sobre o proceso de aprendizaxe, este ano especialmente individual máis ca grupal.
- Comprobar a aprendizaxe noutros contextos diferentes aos utilizados na aula.
- Relacionar os saberes aprendidos nas diferentes materias.
- Aprender a aprender buscando por si mesmos a información necesaria en pequenos traballos de investigación.

Como esta materia ten relación directa coa de Lingua Galega e Literatura e consideramos que ten que servir tamén

como apoio para ela, cómpre reforzar desde a lingua estranxeira, pero irmá, a propia. Rapaces e rapazas para os que a lingua galega queda relegada a unha práctica ritual forzada nas aulas, case exclusivamente de galego, poderán ampliar o seu dominio lingüístico a través das horas desta materia. Así, tanto cuestións fonéticas, lexicais ou morfosintácticas que son coincidentes van tentar explicarse baixo o paraugas dun tratamento integrado das linguas, sinalando tamén sempre aquilo que é diferente e que pode ser un falso amigo entre o galego e o portugués. Tentarase tamén crear unha liña metodolóxica común entre o profesorado da materia de Portugués e o resto dos membros do departamento de Lingua Galega ao longo de toda a etapa. E xa ideal sería reactivar o TIL e avanzarmos todos os departamentos de linguas no tratamento integrado das mesmas.

Á hora de facer concrecións metodolóxicas de base, incidimos en:

- A gramática da lingua non será en ningún momento un obxectivo en si mesma, senón que estará ao servizo, en calquera caso, da aprendizaxe por competencias.
- Uso de recursos didácticos diversos e fontes de información variadas, coa intención de chegar ás preferencias, gustos e habilidades dun maior número de alumnado, e de ofrecer unha visión o máis ampla posible das culturas que vehicula a lingua portuguesa. Teremos en conta
 - o Emprego de vídeos de temáticas diferentes e acaídas ás unidades didácticas empregadas.
 - o Uso da música como un camiño básico na aprendizaxe
 - o Emprego de imaxes para a expresión oral e escrita
- Estadía física e virtual no mundo lusófono. Tentaremos achegar o alumnado durante un día a algunha cidade do norte, pero tamén faremos viaxes virtuais que nos permiten os medios tecnolóxicos actuais.

LIÑAS METODOLÓXICAS QUE INCIDEN NO PROCESO DE ENSINO E APRENDIZAXE:

- Uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorezan a capacidade de aprender por si mesmos e que o capaciten para o futuro.
- Metodoloxía de proxectos para unha adquisición eficaz das competencias. Deseño de proxectos significativos para o alumnado, baseados en contextos recoñecibles, que teñan en conta, se for posible, as súas vivencias particulares e o reforzo do seu compromiso co desenvolvemento sostible, a defensa dos dereitos humanos e a convivencia igualitaria, inclusiva, pacífica e democrática.
- Traballo cooperativo, coa proposta de tarefas nas que o alumnado debe regular a súa conduta e a súa capacidade para se relacionar cos demais, estimulando o respecto crítico a outros puntos de vista, o recoñecemento dos propios valores e limitacións, a adaptación ás necesidades colectivas, a asunción de responsabilidades e o respecto ás normas acordadas.
- Atención á diversidade, con atención individualizada dentro das posibilidades do grupo, na prevención das dificultades de aprendizaxe, con tarefas de ampliación para aquel alumnado que precise afondar máis nos contidos.
- Uso de estratexias para traballar transversalmente a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento. A adquisición destas destrezas pode acadarse a través da lectura de distintos tipos de textos, da súa comprensión e da reflexión arredor deles.
- Desenvolvemento gradual e progresivo dos obxectivos e dos contidos de maneira que, alén de incrementar a dificultade dos procesos e situacións comunicativas, tamén se vaian adquirindo habilidades máis complexas que propicien a aprendizaxe individual e autónoma.
- Potenciación da reflexión interlingüística, centrada especialmente na lingua galega e portuguesa. Buscamos a intercomunicación nos dous idiomas con actividades que favorezan a adquisición doutras habilidades que, como a mediación, poden resultar moi útiles na futura traxectoria profesional da mocidade galega. Con este fin, os centros educativos, a través do profesorado de Lingua Galega, o equipo de dinamización da lingua galega, a biblioteca ou outros departamentos, así como a través de programas internacionais, poderán promover actuacións que, de xeito presencial ou virtual, propicien os intercambios lingüísticos entre o alumnado galego e lusófono (encontros, concursos, festivais...).
- Traballo interdisciplinar e a coordinación con outros departamentos e equipos do centro, especialmente co equipo de dinamización da lingua galega e o equipo de biblioteca como mellor vía para promover actuacións tanto de xeito presencial como virtual: saídas didácticas, exposicións, espectáculos...

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Exelearning de cada unha das unidades didácticas
Dicionario on-line Priberam (dicionario.priberam.org/)
Dicionario on-line editorial Porto Editora (https://www.infopedia.pt/)
Bernal, Diego et alii (2019). Dicionário Visual Através. Santiago: Agal

Para cada unidade didáctica contamos con exelerning creados para este nivel de portugués. En cada un deles hai contidos gramaticais e fonéticos, textos informativos e exercicios interactivos que se autoaválían. Os exelerning incorpóranse nun curso na aula virtual desde o que tamén se pode acceder a outros recursos como dicionarios dixitais, correctores ortográficos, ademais doutros materias e tarefas que completarán cada unidade.

Así mesmo vanse empregar ademais os seguintes materiais e recursos didácticos:

- 1- Materiais de audio para potenciar a comprensión de textos orais (en CD ou arquivos de mp3) de diferentes editoriais e de elaboración propia.
- 2- Materiais audiovisuais (vídeos) para potenciar a comprensión da oralidade e a competencia sociocultural. Tamén a comprensión escrita cando os vídeos teñan subtítulos.
 - a. Acudiremos moito a vídeos musicados colgados na canle de youtube.
 - b. Algunhas series de debuxos animados adaptados ao nivel e apoiados con subtítulos.
 - c. Filmes que se poidan descargar da rede.
 - d. Filmes en DVD que temos a nivel particular e na biblioteca do centro.
- 3- Textos literarios: contos, fragmentos de obras clásicas, textos xuvenís, tanto en papel como en pdf.
- 4- Páxinas web nas que haxa textos de carácter xeral ou máis específico adaptados aos seus intereses e motivacións. Nelas farán pequenas investigacións, lecturas e información (prensa), e consulta (dicionarios, tradutores, conxugadores, etc.).
- 5- Revistas de diferentes temáticas (cociña, deportes...) para que lean textos apoiados de imaxes.
- 6- Fotocopias de textos reais ou inventados, en papel ou formato dixital, que sirvan de mostra de: notas breves, postais, cartas informais, menús, listas de prezos...
- 7- Fotocopias con exercicios específicos para aqueles contidos sintáctico-discursivos que sexa preciso traballar á marxe das actividades comunicativas.
- 8- Xogos de temática lingüística e cultural orixinais, elaborados ou adaptados para a práctica na aula.
- 9- Aplicacións vinculadas ao PLE (ou non) como fonte de práctica (exercicios en liña) ou de xogos.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial deseñouse en 1º ESO como unha primeira aproximación ao portugués desde o punto de vista escrito e oral. Avaliamos non só a capacidade sesquilingüe do alumnado, para ver como, a partir do galego, comprenden o portugués.

Tamén comprobamos as destrezas lingüísticas que traen adquiridas, a capacidade de expresión a nivel global, a limpeza dos textos, a caligrafía...

Coa avaliación inicial tamén queremos detectar casos de baixo rendemento e sérvenos incluso para organizar mellor o alumnado na aula e mais para ir organizando os grupos de cara a realizar algunhas tarefas colaborativas.

Os modelos de probas son os seguintes

Modelo 1 -en papel- para facer na aula:

Benvido ao estudo de portugués! Imos arrancar cunhas preguntas básicas para ver de onde partimos.

As seguintes preguntas están escritas en portugués, son moi fáciles. Para entender todo ben, ten en conta o seguinte. En portugués o Ñ escríbeno como NH e o LL como LH. Ti podes contestar en galego.

- 1- Sabes falar galego? (rodea) Muito bem bem regular mal
- 2- Estiveste alguma vez em Portugal? Se sim, onde?
- 3- Se estiveste em Portugal, em que língua falaste e em que língua te falaram?
- 4- Sabes se o galego e o português têm alguma relação?
- 5- Conheces o nome de países, além de Portugal, onde se fale português?
- 6- Sabes alguma comida, festa, costume... típicos de Portugal?
- 7- Conheces algum personagem público atual que seja de origem lusa? Escreve o nome e o motivo de o conheceres?
- 8- Tens família ou pessoas amigas que falem português? Se sim, indica quantas e a relação que tens com elas.
- 9- Conheces alguma canção em português?
- 10- Agora vais ouvir uma canção, tens que tentar escrever as palavras que ouves e que faltam no texto e sublinhar as palavras que não sejas capaz de compreender.
- 11- Achas que o estudo do português vai ser fácil? (rodea a resposta) Sim / não / não sei
- 12- Qual foi o motivo de escolheres esta disciplina como matéria opcional?

Modelo 2 -dixital- para facer no ordenador na aula de informática e pódeno repetir na casa.

Está no curso de portugués deseñado para Moodle e colgado na Aula Virtual do centro e consta de 3 partes:

1- Quantas palabras coñecemos en português? Pregúntase por 11 debuxos aos que se lles dá unha serie de opcións para ver a capacidade dedutiva do alumnado.

2- O que coñeces sobre Portugal? Ten 8 cuestións sobre aspectos culturais e xeográficos

3- A Lusofonia. Neste apartado preséntase un texto onde se explica o que é a lusofonia e logo hai unha serie de preguntas para ver o nivel de comprensión lectora. Tamén dá pé para traballar a colocación dos países nun mapa e aprender a verdadeira dimensión da lusofonía.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	30	30	40	100
Proba escrita	40	40	40	40
Táboa de indicadores	60	60	60	60

Criterios de cualificación:

O alumnado será avaliado tal e como está na programación con probas avaliábeis escritas e orais, así como polo rexistro do seu traballo diario na aula, da realización de pequenos proxectos e da demostración do seu nivel de competencia lingüística a través de probas na aula virtual.

Resumo dos instrumentos de cualificación de cada avaliación:

- Proba(s) escrita (s) (40% da nota total). Serve para avaliar os contidos referidos á comprensión oral e escrita e á produción escrita.
- Produción oral (10% da nota). Avalíase a oralidade, sobre todo a fonética e as destrezas referidas á exposición oral. Empregaranse táboas de indicadores.
- Tarefas da aula virtual. Serán 3 (30% da nota). Avalíanse a nivel competencial as secuencias didácticas vistas en cada trimestre. Marioritariamente van ser tarefas gravadas ben de audio, ben de vídeo, e vanse puntuar mediante táboas de indicadores.

d) Traballo diario e participación activa na aula (20% da nota) que se avaliarán mediante listas de control diarias (táboas de indicadores).

Notas extra. O alumnado non ten probas de recuperación propiamente ditas, pero poderá axudarse -segundo os seus intereses e habilidades- con outras tarefas que lle poden axudar a subir a cualificación da materia. Estas serán:

- Lecturas voluntarias: desde 0,2 a 0,75 puntos por lectura positivamente avaliada (ata 1 punto por avaliación).
- Participación en proxectos fóra das aulas: ata 1 punto.

Recuperacións

Non se realizarán probas de recuperación (exceptuando para o alumnado que non puido acadar resultados por non seguir o normal funcionamento das aulas debido a enfermidade ou outra causa de forza maior), xa que esta se posibilita por medio da adecuada progresión ao longo do curso e mediante a compensación dunhas avaliacións coas outras e mais mediante as notas extra.

Sistema de cualificación final

A nota final será a media ponderada das tres avaliacións (na ESO: 30% a primeira, 30% a segunda e 40% a terceira) e para aprobar terá que acadarse un mínimo de 5 puntos. Unha vez realizadas as probas avaliadoras da terceira avaliación, se a media establecida segundo este criterio indicado alcanza a cualificación de 5 puntos ou superior, esa cualificación será definitiva.

Criterios de recuperación:

O período abranguido entre as probas avaliadoras da terceira avaliación parcial e a avaliación final dedicárase a actividades de apoio, reforzo, recuperación ou ampliación. Nese sentido, o alumnado que **non fose quen de aprobar a materia por avaliacións poderá realizar antes da avaliación final ordinaria unha proba relativa aos contidos da totalidade da materia e do conxunto do traballado durante o curso.**

A este alumnado a nota final calcularáselle realizando a media da cualificación desta proba e a da media ponderada das tres avaliacións do curso. **En todo caso, se a cualificación desta proba final fose de 5 puntos ou superior, será esa a nota outorgada. Se a media desta proba e a das tres avaliacións do curso fose inferior á das tres avaliacións do curso, manteráselle esta última cualificación (é dicir, a cualificación máis alta).**

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

En 1º da ESO non procede, posto que non pode haber alumnado pendente dun curso anterior.

6. Medidas de atención á diversidade

As medidas de atención á diversidade enténdese como o conxunto de actuacións educativas dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, motivacións e intereses, ritmos e estilos de aprendizaxe e situacións persoais do alumnado. Estas medidas oriéntanse a alcanzar os obxectivos e as competencias establecidas para a ESO e réxense polos principios de equidade, calidade e igualdade de oportunidades, non discriminación, integración, accesibilidade e cooperación da comunidade educativa.

Segundo o artigo 49 da Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación, as administracións educativas asegurarán os recursos necesarios para que os alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e a comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atoparse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por terse incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar, poidan acadar o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado».

A partir da avaliación inicial do alumnado, propóranse as correspondentes actuacións de seguimento e atención ao alumnado, tanto as medidas ordinarias como extraordinarias. Faranse actividades especificamente deseñadas para cada caso.

Así, en concreto, o plan específico personalizado para o alumnado que permaneza un ano máis no mesmo curso, obrigado polo artigo 52 da Orde do 8 setembro de 2021 de atención á diversidade incluírá os seguintes apartados:

- a) Identificación da alumna ou do alumno.
- b) Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso.
- c) Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior.
- d) Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento.
- e) Recursos necesarios para o desenvolvemento do plan.
- f) Se for o caso, oferta de medidas extraordinarias.
- g) Acreditación da información á familia.

En cada sesión de avaliación farase o seguimento do plan específico personalizado e, se for necesario, realizaránselle os axustes que procedan. Ao final do curso, na mesma sesión de avaliación, informarase sobre o seu desenvolvemento e o seu aproveitamento.

Débase ter en conta o establecido no artigo 41 da citada Orde que, de conformidade co artigo 7 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, define as medidas de atención á diversidade como as actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta axustada ás necesidades educativas do alumnado.

Estas medidas clasifícanse en ordinarias e extraordinarias e deberán estar recollidas no Plan xeral de atención á diversidade e nas concrecións anuais do dito plan.

Algunhas das medidas concretas que se poderán aplicar, cando corresponda, e segundo o caso ou o diagnóstico específico, son:

-Alumnado con TDAH: aplicación do Protocolo de Consenso sobre TDAH na Infancia e na Adolescencia nos Ámbitos Educativo e Sanitario.

-Alternar actividades teóricas con traballo práctico.

-Antes de empezar unha actividade, explicárase en que consiste de xeito claro e sinxelo, e asegurárase de que a entendeu todo o alumnado.

-Empregar estratexias para captar a atención inicial, como mudanzas de entoación, xesticulación e dramatización.

-Segmentar as actividades longas e limitar o número destas.

-Supervisar frecuentemente a realización, para reforzar positivamente ou para reconducir a execución ou as distraccións.

-Usar reforzos e apoios visuais na instrución oral.

-Combinar actividades máis estimulantes con outras menos motivadoras.

-Propor exercicios variados.

-Pedir a colaboración dun compañeiro ou dunha compañeira para que o axude a comprender e a realizar as tarefas.

-Utilizar reforzos positivos para motivar.

-Fragmentar as actividades.

- Supervisar os exercicios e asegurarse de que entendeu o que ten que facer.
- Non sobrecargar de tarefas para a casa.
- Fixar as datas dos exames con suficiente antelación.
- Utilizar diferentes formas e instrumentos de avaliación.
- Acurtar os exames escritos e formular preguntas breves, pechadas, claras e con vocabulario sinxelo.
- Dar máis tempo para realizar as probas ou os exames escritos.
- Supervisar a súa comprensión e execución durante o tempo no que se desenvolva o exame.
- Pedir que se revisen os traballos e os exames antes de entregalos.
- Supervisar que a/o alumna/o respondeu a todas as cuestións antes de entregar o exame.

Para os alumnos con previsión de lles aplicar unha ACS, que terá que ser autorizada pola inspección educativa, o procedemento para a súa elaboración seguirá o establecido na Orde do 8 de setembro de 2021.

No caso de que ao longo do curso se matriculase algún alumno ou alumna con algunha destas problemáticas: dislexia, discapacidade auditiva, TEA, altas capacidades, Down ou discapacidade intelectual, TDAH, absentismo, atención temperá seguiranse os protocolos establecidos pola Consellería.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - Fomento do espírito crítico e científico		X	
ET.6 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.7 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.8 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

Observacións:

O Decreto do currículo de ESO establece que en todas as materias se van traballar os seguintes elementos transversais:

- a comprensión lectora
- a expresión oral e escrita
- a comunicación audiovisual
- a competencia dixital
- o emprendemento social e empresarial
- o fomento do espírito crítico e científico
- a educación emocional e en valores
- a igualdade de xénero
- a creatividade

Dadas as peculiaridades da materia de Portugués, a comprensión lectora e a comunicación oral e escrita, ao formar parte do currículo, serán elementos tratados dunha ou doutra maneira en todas as unidades didácticas, polo que non aparecen singularizados en ningunha delas. O emprendemento social e empresarial é difícil de introducir con alumnado tan pequeno nunha lingua que estudan por primeira vez.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída didáctica a Portugal (un día)	Iremos a Viana do Castelo para facer a visita guiada á fábrica de chocolate e mais un percurso por esta cidade. Tamén nos achegaremos a Braga para realizar unha xincana na cidade. Será arredor do mes de abril.		X	
Charlas de persoeiros lusófonos	Imos aproveitar calquera persoeiro dun país da lusofonía que poida vir contarlles calquera aspecto importante sobre o seu país. Está pechada unha charla de dous profesores de Cabo Verde que van vir presentar o seu país, pero tamén imos aproveitar cando veña algún escritor a Santiago, á facultade de filoloxía ou a outros foros para convidalo a vir ao centro. No caso de que non poidan achegarse, tentaremos nós mover os alumnos.			X
Club de lectura	Con textos moi breves e adaptados ao nivel, como contos breves de Saramago (por exemplo "A maior flor do mundo", libros informativos básicos.	X	X	X
Celebración do 25 de abril	Empregarase esta data para reivindicar a democracia, a liberdade e a integración, uníndoa ao lema do EDLG "IES do Milladoiro, terra da fraternidade"			X
Celebración das efemérides: Día da Língua portuguesa e Día de Camões e comunidade lusófonas	Lecturas na biblioteca, programas especiais de radio, colaboración con outros centros de ensino e traer a alguén a falar sobre a lingua ou a literatura portuguesa serán algunhas das actividades previstas.	X	X	X
Intercambio con outro alumnado estudante de portugués	Mediante medios dixitais comezase o contacto con alumnado que estuda portugués noutros institutos galegos. Se resulta viable tamén se fará encontro físico.		X	X

Observacións:

Obxectivos:

- Reforzar os contidos traballados na aula.
- Motivar o alumnado para a aprendizaxe da materia.
- Favorecer o uso oral do portugués e, ao mesmo tempo, do galego.
- Fomentar actitudes positivas cara á lingua e a cultura lusófonas.
- Achegarse dun xeito lúdico á historia e cultura do ámbito lusófono.
- Achegarse de forma activa a obras básicas da literatura galega.
- Poñer en contacto o alumnado con manifestacións culturais variadas en portugués (teatro, música, cine etc.) e con persoas que poidan transmitirlo facilmente.

A realización das actividades dependerá dos recursos dos que dispoña o departamento e das posibilidades organizativas do centro, así como da disposición económica das familias no caso de asumir a saída.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
6. As explicacións foron claras e amenas e as exemplificacións sinxelas e comprensibles.
9.Existiu un seguimento continuo da programación didáctica ao longo do curso e realizáronse as modificacións e adaptacións necesarias.
13. Consegúronse adecuar as unidades didácticas á temporalización indicada e desenvolvéronse as actividades propostas de acordo á súa temporalización.
14. Mantívose a coherencia entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación e niveis de desempeño mínimos.
15. Os procedementos, criterios e instrumentos de avaliación utilizados foron os adecuados.
19. Analizouse a cualificación do alumnado e valoráronse as porcentaxes de alumnado que superou e non superou a materia.
Metodoloxía empregada
8.O profesorado mantívose actualizado tanto no que se refire a aspectos didácticos xerais e específicos da súa materia como no ámbito das novas tecnoloxías.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
5 O alumnado foi informado detalladamente dos criterios e instrumentos de avaliación, cualificación e puntuación establecidos.
12. Empregouse unha metodoloxía precisa e variada, con uso de materiais diversos.
Medidas de atención á diversidade
2. Respectouse o alumnado e demostrouse sensibilidade ante os seus problemas e as súas diferenzas tanto culturais, como de procedencia.
3.Atendeuse adecuadamente a diversidade do alumnado e aplicáronse os protocolos correspondentes.
4 Logo de realizarse a avaliación inicial e de recibir a información transmitida polo Departamento de Orientación, mantívose o seguimento personalizado de todo o alumnado ao longo do curso.
11. Estableceuse unha comunicación continuada co alumnado imposibilitado para asistir temporalmente ao centro: atención domiciliaria, hospitalización etc., a través da aula virtual ou doutras comunicacións telemáticas.
16. Propuxéronse e concretáronse actividades de seguimento para atender a diversidade do alumnado: NEAE, repetidores/as, ACS, reforzos.

Clima de traballo na aula
1. Propiciouse un ambiente motivador na aula.
7. Respectouse a puntualidade á hora de entrar na aula e mostrouse unha actitude entusiasta e dinámica.
20. Potenciouse a participación, o diálogo e a reflexión dentro da aula.
21. As probas de avaliación foron corrixidas no prazo establecido, entregadas ao alumnado para analízalas e comentalas na clase.
23. Fomentouse que o alumnado utilizase a lingua portuguesa habitualmente na clase co profesor ou profesora e cos seus compañeiros e compañeiras.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
10. Estableceuse unha comunicación fluída e constante con outros departamentos, equipos e grupos de traballo específicos (EDLG, Biblioteca, Club de Ciencia etc.).
17. Participouse no Plan lector do centro e en actividades programadas por outros grupos ou equipos docentes (EDLG, Equipo de Biblioteca etc.).
18. Asistiuse ás reunións de departamento achegando ideas, información e modificacións á PD, avaliando os resultados das avaliacións do alumnado e propondo estratexias de mellora.
22. Posibilitouse o contacto regular coas familias para seren informadas de todo o proceso de ensino-aprendizaxe das filla ou fillos.

Descrición:

Resulta fundamental que o profesorado posúa ferramentas e empregue procedementos útiles para avaliar o proceso do ensino e a súa práctica docente. Esta valoración efectúase, tal e como indica a normativa vixente, a través duns indicadores de logro "o profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes". Estes indicadores xiran arredor de tres aspectos: o referente á actitude profesional dentro da aula, ao coñecemento e á actitude a respecto do alumnado e ao cumprimento do establecido na programación didáctica.

Establecemos a continuación os ítems de avaliación do PROCESO DE ENSINO e da PRÁCTICA DOCENTE

Estes indicadores de logro valoraranse nunha escala de 1 a 4.

PROCESO DE ENSINO: 1 (MOI POUCO) - 2 (DE FORMA ACEPTABLE) - 3 (BASTANTE) - 4 (MOITO)

- 1) O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?
- 2) Conseguiuse crear un contexto cognitivo que favoreza a aprendizaxe?
- 3) Conseguiuse motivar para conseguir desenvolver a actividade intelectual e física?
- 4) Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?
- 5) Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?
- 6) Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?
- 7) Tomouse algunha medida curricular para atender o alumnado con NEAE?
- 8) Tomouse algunha medida organizativa para atender o alumnado con NEAE?
- 9) Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?
- 10) Usáronse distintos instrumentos de avaliación?
- 11) Dáse un peso real á observación do traballo na aula
- 12) Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?

PRÁCTICA DOCENTE DE ENSINO 1 (MOI POUCO) - 2 (DE FORMA ACEPTABLE) - 3 (BASTANTE) - 4 (MOITO)

- 1) Danse explicacións suficientes para todo o alumnado?
- 2) Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?
- 3) Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade.
- 4) Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?
- 5) Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?
- 6) Intercálase o traballo individual e en equipo?
- 5) Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?
- 6) Incorpóranse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe?
- 7) Ofrécese ao alumnado os resultados das probas/exames dentro dun prazo razoable?
- 8) Coméntase co alumnado os resultados das probas /exames?

- 9) Dáselle ao alumnado a posibilidade de ver e comentar os fallos máis significativos das súas probas/ exames?
10) Como é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O Departamento de LGL reunírase para, entre outros asuntos, facer o seguimento e as coordinacións oportunas para levar a cabo a aplicación da programación. Levantárase acta.

PROENS

O profesorado fará o seguimento da programación a través da aplicación Proens en cada nivel.

Ao remate de cada UD deixarase constancia das datas de inicio e remate previstas inicialmente, así como do número de sesións empregadas para o seu desenvolvemento, do grao de cumprimento, dos resultados, das propostas de mellora e, de habelas, das variacións que tivesen lugar.

AVALIACIÓN

Na memoria de final de curso deixarase constancia dos seguintes puntos:

- Desvíos entre a programación inicial e a súa aplicación final, facendo propostas de reaxustes.
- Resultados por UD e trimestre. Analizaranse as hipóteses sobre os motivos dos mellores e peores resultados. De ser relevante, poderanse contrastar co número de sesións adicadas.
- Resultados das enquisas realizadas para avaliar a práctica docente. Analizaranse os aspectos mellor puntuados, buscando exténdelos, así como os que obteñan peor puntuación, co fin de mellorar de cara ao seguinte ano académico. De ser relevante, tomaranse acordos sobre metodoloxía, temporalización, recursos, etc.

Para a elaboración da programación didáctica partiuse do seguimento das directrices establecidas pola Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP). Alén diso, tivéronse en conta as propostas de mellora existentes na memoria do curso anterior.

A estrutura da PD inclúe os apartados que recolle a Resolución do 26 de maio de 2022 que se expresan a seguir:

-Introdución

-Obxectivos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias

-Relación de unidades didácticas coa súa secuencia e temporalización, e que conteñen a parte do currículo da materia que se traballou e a relación dos instrumentos de avaliación.

-Metodoloxía, coas concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos

-A avaliación, que refire o procedemento para a avaliación inicial, os criterios de cualificación coa indicación do mínimo de consecución para superar a materia

-Medidas de atención á diversidade

-A concreción dos elementos transversais

-As actividades complementarias

-A práctica docente, que inclúe o procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro e o procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da propia programación didáctica

En previsión de calquera circunstancia imprevista, tipo COVID ou outras, achegaríase unha addenda coas correspondentes modificacións, basicamente en canto a modificación da metodoloxía e dos indicadores de logro mínimos por se fose necesaria unha atención virtual do alumnado.

Rematado o curso, para proceder a unha avaliación, revisión e propostas de mellora da PD, débense considerar os seguintes apartados:

-A programación entregouse no prazo establecido normativamente.

-O desenvolvemento da programación didáctica foi analizado e revisado na última reunión de departamento de cada trimestre.

-Valorouse o grao de cumprimento da secuenciación e temporalización das respectivas unidades didácticas, e se o seu deseño se axustou aos distintos elementos do currículo.

-Valorouse a metodoloxía seguida e se os materiais e recursos didácticos empregados deron os resultados previstos.

-En canto á avaliación, analizouse se o deseño das probas de avaliación inicial e os mecanismos para a súa realización foron os adecuados.

-Así mesmo, valorouse se os criterios de avaliación, tanto os establecidos para as distintas recuperacións de probas ou avaliacións como os seguidos para a avaliación final foron os axeitados.

-Revisáronse as medidas adoptadas a respecto do alumnado NEAE presente nas aulas.

- Valorouse a pertinencia dos distintos elementos transversais e o grao de cumprimento e participación en actividades complementarias.
- Analizouse se os mecanismos de información ás familias estaban dando os resultados previstos e se foron útiles e axeitados.
- Incluíuse a avaliación da práctica docente e da propia PD.

Para levar a cabo esta análise e comprobación da adecuada aplicación da PD, elaboráronse os seguintes indicadores de logro, que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 5.

1. Consegue acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos, co correspondente desenvolvemento das competencias clave.
2. A secuenciación das UD propostas foi a axeitada, así como o número delas e a súa distribución cronolóxica.
3. As concrecións metodolóxicas e os materiais e recursos didácticos utilizados axustáronse aos fins perseguidos.
4. Os criterios de avaliación foron ben aplicados.
5. Os instrumentos de avaliación foron os adecuados.
6. Os mínimos de consecución para cada criterio de avaliación estiveron ben establecidos.
7. Atendeuse debidamente a diversidade do alumnado (seguindo os protocolos de actuación correspondentes).
8. Atendéronse suficientemente os contidos transversais e as actividades complementarias.
9. A materia contribuíu aos distintos plans do centro: PLC, Plan lector, TIC, Convivencia....
10. Realizouse un seguimento regular da PD por parte do departamento.
11. Avaliouse o cumprimento da PD aplicando unha escala de 1 a 5 .
12. Establecéronse propostas para emendar as deficiencias observadas na aplicación da PD.
13. Estas propostas foron incluídas na memoria final do departamento.

9. Outros apartados